

Obsah

ÚVOD	9
1. PREGRADUÁLNÍ A POSTGRADUÁLNÍ VZDĚLÁNÍ UČITELŮ V REFLEXI NA CELOSVĚTOVÉ TRENDY VE SPECIÁLNÍ PEDAGOGICE - Marie Vítková.....	11
1.1. ŠKOLSTVÍ A EVROPSKÁ UNIE	11
1.2. PARADIGMA POSTIŽENÍ	12
1.3. JEDINCI SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
1.4. VLIV ZAHRANIČNÍCH TRENDŮ A SPOLEČENSKÝCH ZMĚN PO ROCE 1989 V ZÁKLADNÍM ŠKOLSTVÍ U NÁS.....	15
1.5. PREGRADUÁLNÍ A POSTGRADUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ.....	16
<i>Příloha č. 1.....</i>	<i>19</i>
<i>Příloha č. 2.....</i>	<i>20</i>
<i>Příloha č. 3.....</i>	<i>22</i>
2. UVEDENÍ DO SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY - Jarmila Pipeková.....	23
2.1. SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA - POJETÍ	23
2.2. ZÁKLADNÍ TERMINOLOGICKÉ POJMY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY.....	25
2.3. DIAGNOSTICKÉ METODY VE SPECIÁLNÍ PEDAGOGICE.....	29
2.4. SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ NÁPRAVNÉ (TERAPEUTICKÉ) METODY	30
2.5. KOMPRESIVNÍ (UCELENÁ) REHABILITACE.....	30
2.6. PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÝ PORADENSKÝ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICĚ...31	
3. SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	
Dagmar Přinosilová	33
3.1. POJETÍ SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY	33
3.2. ÚKOLY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY V JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍCH VÝVOJE	35
3.3. POŽADAVKY NA VLASTNOSTI DIAGNOSTICKÝCH METOD	37
3.4. PŘEHLED NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH METOD	39
3.5. HLAVNÍ OBLASTI SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY PODLE ZAMĚŘENÍ...42	
3.6. ZÁKLADNÍ DIAGNOSTICKÉ SITUACE	54
3.7. MOŽNOSTI VYUŽITÍ SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY V PRAXI	58
3.8. PŘEHLED HLAVNÍCH ÚKOLŮ SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY PODLE DRUHU ZÁKLADNÍHO POSTIŽENÍ	61

4. LOGOPEDIE - Jiřina Klenková	69
4.1. LOGOPEDIE - POJETÍ.....	69
4.2. ŘEČ, KOMUNIKACE	70
4.3. NARUŠENÁ KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOST	71
4.4. PÉČE O OSOBY S NARUŠENOU KOMUNIKAČNÍ SCHOPNOSTÍ.....	75
5. UVEDENÍ DO SURDOPEDIE - Alena Bulová.....	81
5.1. SURDOPEDIE	81
5.2. KLASIFIKACE SLUCHOVÝCH VAD.....	85
5.3. SLUCHOVÁ PROTETIKA.....	87
5.4. KOMPLEXNÍ PÉČE O SLUCHOVĚ POSTIŽENÉ	88
5.5. SPECIFIKA VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ DÍTĚTE SE SLUCHOVOU VADOU	91
5.6. ŠKOLY PRO SLUCHOVĚ POSTIŽENÉ.....	95
5.7. POKYNY PRO KONTAKT SE SLUCHOVĚ POSTIŽENÝMI.....	96
6. SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ A CHOVÁNÍ	
Alena Šafrová.....	98
6.1. DEFINICE SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ.....	100
6.2. ETIOLOGIE SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ.....	104
6.3. DIAGNOSTIKA SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ	117
6.4. REEDUKACE SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ.....	123
7. SOMATOPEDIE - Marie Vítková.....	130
7.1. SOMATOPEDIE - POJETÍ.....	130
7.2. KLASIFIKACE POHYBOVÝCH VAD	132
7.3. CHARAKTERISTIKA NEJČASTĚJŠÍCH POHYBOVÝCH POSTIŽENÍ V PŘEDŠKOLNÍM A ŠKOLNÍM VĚKU	137
7.4. CHARAKTERISTIKA NEJČASTĚJŠÍCH CHRONICKÝCH ONEMOCNĚNÍ A JEJICH VLIV NA VÝCHOVU A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A MLADISTVÝCH	144
7.4.1. <i>Alergická a astmatická onemocnění</i>	145
7.5. PROBLEMATIKA VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A MLADISTVÝCH S TĚLESNÝM A ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	148
7.6. SPECIFIKA DANÁ VĚKEM	149
7.7. SYSTÉM VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ TĚLESNĚ A ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH DĚTÍ A MLADISTVÝCH.....	154
7.8. VÝZNAM, ÚKOLY A ORGANIZACE ŠKOLY PŘI ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH ...	157

8. OFTALMOPEDIE - Lea Květoňová-Švecová.....	163
8.1. VYMEZENÍ DISCIPLÍNY, TERMINOLOGIE	163
8.2. OSOBNOST A ZRAKOVÝ HANDICAP	164
8.3. ZRAKOVÉ POSTÍŽENÍ	165
8.4. VÝSKYT A ETIOLOGIE VAD	165
8.5. SYSTÉM SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PODPORY V ČR.....	166
9. UVEDENÍ DO PSYCHOPEDIE - Jarmila Pipeková.....	170
9.1. PSYCHOPEDIE - VYMEZENÍ POJMU	170
9.1.1. <i>Péče o mentálně retardované v průběhu historie.....</i>	<i>170</i>
9.2. POJMOVÉ VYMEZENÍ A TERMINOLOGIE V PSYCHOPEDII	171
9.3. KLASIFIKACE MENTÁLNÍ RETARDACE (MR).....	173
9.4. CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH STUPŇŮ MENTÁLNÍ RETARDACE.....	173
9.5. VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ MR.....	175
10. PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA PRO DĚTI ZE SOCIOKULTURNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ - Miroslava Bartoňová.....	179
10.1. OKRUH KLIENTELY	179
10.2. SOUČASNÁ LEGISLATIVA.....	180
10.3. PROBLEMATIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY.....	181
10.4. OBSAH VÝCHOVY A VZDĚLÁNÍ	183
11. UVEDENÍ DO ETOPEDIE - Marie Procházková	188
11.1. POJETÍ ETOPEDIE	188
11.1.1. <i>Vymezení základních pojmů</i>	<i>188</i>
11.2. KLASIFIKACE PORUCH CHOVÁNÍ A JEJICH CHARAKTERISTIKA	191
11.2.1. <i>Poruchy chování z hlediska speciálně pedagogického</i>	<i>191</i>
11.3. PÉČE O JEDINCE S PORUCHAMI CHOVÁNÍ.....	198
11.3.1. <i>Převýchovný proces, legislativní podklady.....</i>	<i>199</i>
11.3.2. <i>Ústavní péče</i>	<i>200</i>
11.3.3. <i>Preventivně výchovná péče.....</i>	<i>205</i>
12. PATOLOGICKÉ ZÁVISLOSTI - Pavel Mühlpachr	209
12.1. DROGOVÁ ZÁVISLOST.....	210
12.1.1. <i>Fáze vývoje drogové závislosti.....</i>	<i>210</i>
12.1.2. <i>Klasifikace drogových závislostí.....</i>	<i>211</i>
12.1.3. <i>Motivace abúzu drog.....</i>	<i>211</i>
12.1.4. <i>Rizikové skupiny.....</i>	<i>212</i>

12.2. ZÁVISLOST NA ALKOHOLU	213
12.2.1. Diagnostická kritéria	213
12.2.2. Fáze závislosti na alkoholu	214
12.2.3. Klasifikace abúzu alkoholu	215
12.2.4. Klasifikace typů závislosti	216
12.2.5. Rizikové skupiny	216
12.2.6. Fetální alkoholový syndrom (dále FAS)	217
12.3. TABAKISMUS	217
12.3.1. Typologie kuřáků	218
12.3.2. Rizikové skupiny	218
12.4. ZÁVISLOST NA HRACÍCH AUTOMATECH	219
12.4.1. Diagnostická kritéria	220
12.4.2. Fáze závislosti	223
12.4.3. Rizikové skupiny	223
SHRNUTÍ	227
ZUSAMMENFASSUNG.....	229
SEZNAM AUTORŮ	230
PŘÍLOHA	
VZTAH K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ JAKO ÚKOL KOOPERACE VÝZKUMU, VÝUKY A PRAXE V INTEGRATIVNÍ PEDAGOGICE	
Hans Hovorka	231
ÚVOD DO PROBLEMATIKY	232
VÝZKUM INTEGRATIVNÍ PEDAGOGIKY	232
VÝUKA INTEGRATIVNÍ PEDAGOGIKY	233
PRAXE INTEGRATIVNÍ PEDAGOGIKY.....	233
ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ.....	234